

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Henrici || Svsonis Viri Sanctita-||te, Ervditione Et
Mi-||racvlis Clari, Opera**

Seuse, Heinrich

Coloniae, 1615

De ineffabili vsu ac vtilitate, ex Dominica paßionis commemoratione
nascente. Capvt XIV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38029

CAPVT XIV,

MIN. Quanta ex passione tua capi ac ob-
tineri possint bona, quam immensi-
ta fructus reperiri, Domine Deus,
quis illi locum velit præbere & tempus, nulli
ego omnino puto satis habere perspectum. Quam
certa semita est iter passionis tuæ, ducens
hominem per viam veritatis ad supremum vlti-
mum fastigium totius perfectionis. Rectè tu quidem
sensisti beate Paule, inter cuncta cæli astra la-
men eximium, quando tam sublimiter raptus
atque in occulta nudæ Diuinitatis penetrasti
ad eum profundè receptus, ut verba arcana audiret,
quæ non licet homini loqui, nihilominus am-
tissimam Christi passionem super omnia tan-
to cordis affectu & suauitate complexus erat,
ut dicere non dubitaret: Nihil arbitratus sum
me scire inter vos, nisi Iesum Christum, & hunc cruci-
fixum. Et tu quoque inter omnes Ecclesiæ Do-
ctores benedictus sis Bernarde melliflue, cuius
anima sempiterni verbi mirificè fuit illustra-
ta splendoribus, qui mellito eloquio tuo et
cordis manante redundantia, humanitatis
Christi passionem dulcissimè deprædicans en-
uehensq̄, ita ais inter cætera: Ego Fratres ab-
ineunte mea conuersione, pro aceruo merito-
rum quæ mihi deesse sciebam, hunc mihi fasci-
culum colligare, & inter vbera mea collocare
curavi, collectum ex omnibus anxietatibus &
amaris

Iter passionis
qualis.

2. Cor. 12.

1. Cor. 2.

S Bernardi
laus.

Serm. 43. su-
per Cantica
Gant.

amaritudinibus Domini mei. Hæc meditari,
dixi sapientiam: in his iustitiæ perfectionem
mihi constitui, in his plenitudinem scientiæ,
in his diuitias salutis, in his copias meritorū.

Ex his mihi interdum potus salutaris amari-
tudinis, ex his rursus suavis vnctio consola-
tionis. Hæc me erigunt in aduersis, in prospe-
ris reprimunt, & inter læta cristiatiq; vitæ præ-
sencis via regia incedēti, tutum præbent vtro-
bique ducatum, hincindè mala imminētia
propulsando. Hæc mihi conciliant Mundi iu-
dicem, &c. Et paulo pōst. Hæc mea sublimior
interim Philosophia, *scire Iesum, & hunc crucifi-*
xum. Non requiro, sicut sponsa, *vbi cubet in meri-*
die, quem lætus amplector mea inter vbera cō-
morantem. Non requiro *vbi pascat in meridie,*
quem intueor Saluatorem in cruce. Illud sub-
limius, istud suauius vel paratius. Panis illud,
hoc lac, &c. Meritò sanè, Pater sanctissime
Bernarde, lingua tua dulcissima manat elo-
quia, quando cor tuum Christi melliflua pas-
sio aded edulcārat. Atque vt ad te reuertar æ-
terna Sapientia, equidem hinc facile colligo,
quisquis ingentia præmia, æternam salutem,
eximiam scientiam, præcipuam sapientiam
concupiscit, opæque inter aduersa & prospe-
ra animi quadam æquabilitate perfrui, & esse
omniñd tutus ac secur⁹ aduersus mala omnia,
eum te crucifixum Dominum suum iugiter ob
anmi adspēctum circumferre debere.

Philosophia
sublimis quæ

1 Cor. 2.
Cant. 1.

Crucem Iesu
circumferre,
quantum fe-
rat cōmodi.

SAP. Quid id utilitatis præstet, quid adfe-
rat præmij, non est sanè vt te putes plenè per-
spēctum habere. Crede mihi, iugis ac sedula be-
nignissimæ passionis meæ commemoratio ex

E 5   idiota

OTW
45

idiota efficit Doctorem præcipuum. Neque mirum: quâdo eadem ipsa passio mea est vitæ, in quo liceat reperire omnia. O terque terque beatum illum, qui eam perpetim sub oculos versat, eiq; studet. O quid ille sapientia & gratia, quid consolationis & suauitatis quantam vitiorum omnium prostrationem perpetuamq; præsentiam meam emeretur. Ad di huius exemplum quoddam: Antè annos plures quidam professione Dominicanus, in primo conuersionis suæ exordio acerbissimè vexabatur inordinato animi mœrore, qui tantum illi nõnunquam molestus erat, ut nemo id possit assequi, qui non sit eundem expertus. Cumq; sederet vice quadam in cubiculo suo post absolutum prandium, ad eò hæc euentatio occupauit, ut neque studere, neque orare, neque quicquam omnino boni illi agere libèret: sedebatq; tristis in cubiculo suo, manibus in sinu complicatis, tâquam qui ad minus in laudem Domini sui vellet custodire cubiculum suum: quando quidem ad quæuis alia spiritalia exercitia esset inhabilis ac inidoneus. Itaque hunc in modum residens, omni consolatione destitutus, visus est sibi intus eiuscmodi audire vocem: Quid hîc residens? Surgè & quæ ego perpeffus sim, ad animũ reuoca: ita fiet, ut tua afflictionis obliuione capiaris. Confestim ille exurgens, (neque enim aliter hanc accepit vocem, quàm quæ cælitus delata esset) Dominus illi passioem meditari cœpit, atque interim molestia illa sua ad eò se sensite liberatum ut deinceps nunquam ea ratione illam experiretur.

Exadigma.

MIN. Tu quæ corda nôstri omnium dulcissima Sapiencia, plane cognoscis nihil mihi esse optatius, quam ut acerbissima passio tua præ cæteris hominibus quibuscunq; vehementius afficeret ac permoueret, aded ut ex oculis meis fontem nocte ac die manantem tristium lachrymarum eliceret. At nunc doloris plena mihi apud te querimonia est, non me ita ex animo illa semper compungi, neque tam deuotè eam me posse meditari, ut te longe amantissimo Domino meo dignum foret. Doce igitur me, quo me pacto gerere debeam.

SAP. Commemoratio siue meditatio Passionis meæ non debet esse perfunctoria, ubi locus & tempus supererunt: sed cum intimo cordis amore ac lamentabili consideratione coniuncta erit. Nanque alioquin nihilo magis cor deuotione afficietur, quàm oris palatum cibo alioqui suauis, sed sine dentiù contritione hausto. Quod si passionem meam ob ineffabilem angustiam & dolorem, quem ea mihi attulit, humescentibus oculis commemorare non potes, facias id nihilominus iucundo animo, ob bona immensa, quæ ex illa capis. At verò si nec hilariter, nec lachrymabundus eam cogitare potes, vel cum arido corde in mei laudem eam percurras, neq; hac re mihi minus gratum prestiteris obsequium, quam si præ lachrymis ac dulcedine totò colliquesceres. Hac enim ratione uirtutis opus efficitur ex amore, nihil te ipsum spectans. Atqui ut illa tibi magis cordi sit, (passionem meam dico) et q; plus afficiaris, audi quæ dicitur sum: Exactissima iustitiæ meæ celsura nullum omnino malum vel peccatum in tota rerù natura,

Quo Christi
renouenda
Passio.

OTV

45

natura, siue id magnum sit, siue per exiguum
 permittit inultum abscedere. Iam si peccator
 liquidus sit insignis, qui fortè plùs quàm sexce-
 ris se peccatis mortiferis obstrinxerit, cui
 singulis eiusmodi peccatis iuxta canonum
 gorem septennis esset agenda pœnitentia, si
 morte præuentus absque satisfactione hinc
 migrans, in ardenti sœuissimi Purgatorij fo-
 nace luere habeat pœnas, quas hîc non disse-
 nit: dic, quæso, quando tandem misera illa
 nima tot annorum pœnitentiã absoluet? qui-
 do tam diuturnas expiabit pœnas? quando
 lius tam prolixi cruciatus finem capient? Qui
 non videat, quàm nimis illi longa sit facienda
 in pœnis mora? Sed ecce quicquid illi luendum
 esset, id sub compendio expiare ac abolere po-
 test immerita perpeffione mea. Et reuera possi-
 rit illa præclarum meæ passionis thesaurum
 ad eum ad se adiungere, sibi que applicare, ut
 iam si vel mille annis punienda sit in Purgato-
 rij carnificina, breui tempore & culpam & pe-
 nam omnem dissoluat, ita ut absq; Purgatorij
 libera commigret in cælum.

M I N. Id quinam fieri possit, obsecro me edo-
 ceas Domine. Siquidem & ipse magnopere ve-
 lim eo modo tuæ mihi passionis vsurpare the-
 saurum.

S A P. Debet hac ratione fieri, ut quis cordi
 contrito sæpè & grauitèr immanium peccato-
 rum suorum, quibus tam irreuerenter offendit
 oculos cœlestis Patris sui, multitudinem & ma-
 gnitudinem expendat & ponderet, ac deinde
 propriæ satisfactionis opera parui pendat, ve-
 pote quæ cum ipsa collata peccatis, non plus
 sint

Quanta passi-
 onis Christi
 recogitanda
 vtilitas.

sint quam gutta vna erga mare vniuersum,
 meæ verò satisfactionis immensitatem mirifi-
 ce euehat ac extollat, quando vel minima pre-
 ciosi sanguinis ex toto corpore meo vndique
 largiter nimis manantis gutta, etiam mille
 Mundorum peccatis delendis suffecisset: quan-
 tum nihilominus satisfactionis huius meæ
 tantum quisque sibi applicet & ad se trahat,
 quantum se mihi compatiendo conformat,
 atque quantenus suæ satisfactionis exiguitatē
 in meæ expiationis infinitatem humiliter &
 obnixè demergit ac sustollit. Et vt in summam
 multa contraham, noueris nec Arithmeti-
 cos, nec Geometras, nec calculatores omnes
 enumerare posse bona ea immensa, quæ ab-
 dita latent in commemoratione perpetua pas-
 sionis meæ.

Quò sibi quis
 passionis Do-
 minicæ fru-
 ctum magis
 applicet.

MIN. Quod cum ita sit, Domine, precor
 iam missa facias alia omnia, quibus longè hinc
 abductus sum, pergasque penitus me introdu-
 cere in occultas amantissimæ Passionis tuæ
 gazas.

*Quid Christus in cruce pertulerit. de Matris eius
 compassione, & vt illi crucifixo
 conformemur.*

CAPVT XV.

MIN. Iam superius Domine ineffabiles
 mihi vtcunq; exposuisti angores, quib⁹
 exterior homo tuus correptus erat, pē-
 dens sublimis à cruce: vt ille totus fuerit vul-
 neribus confectus, ac miserandæ mortis nexi-
 bus implicatus ac circumdatus. At nunc etiam
 id scire